

EL PUNT AVUI+

Edita: Hermes Comunicacions SA
http://www.elpuntavui.cat
Centraleta Girona: 972 18 64 00
Centraleta Barcelona: 93 227 66 00
Atenció al client: 972 18 64 80
Redacció Girona: Santa Eugènia, 42. 17005
Redacció Barcelona: Diputació, 284, 4t. 08009

Director: Xevi Xirgo i Teixidor.
Vicedirector: Carles Ribera.
Directors adjunts: Xevi Sala (Girona), Pepa Masó (Informació General), Joan Ventura (Informació Cultural), Lluís Martínez (Tancament), Jordi Grau (Formats Especials), Ramon Roca (L'Econòmic), Miquel Riera (Presència) i Joan Rueda (Informació Local).
Caps de secció: Toni Brosa (Opinió), Joan Armengol (Economia), Pilar Esteban (Europa-Món), Anna Serrano (Política), Carles Sabaté (Societat), Jaume Vidal (Cultura), David Castillo (Suplement Cultural), Andreu Puig (Fotografia), Quim Puigvert (Llengua), Jordi Molins (Disseny), Montse Martínez (Apunts), Carme Torns (Documentació), Antoni Dalmau (Tancament), Susanna Oliveira (Barçakids), Jaume Batchellí (Producció), Montse Oliva (delegada a Madrid), Pere Gorgoll (Necrològiques), Gemma Busquets (Comunicació), Narcís Genís, Tura Soler, Xavier Castelló i Anna Puig (Comarques Gironines).

Conseller delegat: Joan Vall i Clara.
Gerència Comercial: Anna Maria Ribas.
Direcció Comercial: Eva Negre (El Punt Avui), Eduard Villacé (Agències), Maria Àngels Taulats (Setmanaris), Josep Sánchez (El 9) i Carles Gri (Serveis al Lector).
Webs i Sistemes: Josep Madrenas (director), Marc Massot (Programari), Joan Sarola (Sistemes) i Ramon Buch (Disseny).
Recursos Humans: Miquel Fuentes. Administració: Carme Bosch.
Producció i Logística: Lluís Cama. Distribució: Concepció Casals.

DUBTO QUE EXISTEIXI
EL TEMPS PER A
LA REFLEXIÓ

Manuel Milián
Mestre

Periodista i
consultor d'empreses

El cementiri de Valdurenque

Són tants els problemes que angosten avui el dia a dia que dubto que existeixi el temps per a la reflexió, sense la qual no apareix la llum que assereni la fenomenologia política, ni encara menys clarifiqui l'horitzó. Quan no existeix perspectiva, ni context, la desraó fabrica estranys fantasmes. El subconscient del jo individual, o del jo col·lectiu, genera un procés de distorsió en la visualització dels esdeveniments. És això allò en què es deuria afermar l'exagerat to del cardenal Rouco en la seva homilia del funeral d'estat per Adolfo Suárez, que a gairebé tots va sorprendre pel seu tremendisme; què li succeeix a aquesta Espanya que cíclicament corrobora en les seves conductes els pitjors pressentiments? Existeixen els estereotips crònics que de tant en tant han de reparèixer per a sorpresa dels ciutadans? Es pot governar una societat sota el temor sistemàtic de l'amenaça?

CONSIDERACIONS QUE JO M'HE fet repetidament als jardins del Museu Goya a la ciutat de Castres, al sud de França. Allí existeix un bell museu que reuneix quadres, gravats i dibuixos d'aquell Goya turmentat en el segle XIX pels disbarats de la corona d'Espanya a la qual ell havia servit amb els seus retrats de la cort de Carles IV.

Per pensar certes coses, per proferir-les o fomentar-les, per situar el mirall davant la societat espanyola dels seus disbarats, o monstruoses figuracions dels seus *Caprichos*, o dels afusellaments, va haver de prendre el camí de l'exili, com tants altres genis. Va haver-hi un temps en què exiliar-se era el comú entre els espanyols: no era un polític de raça qui no hagués conegut aquest infortuni de la expatriació. I hi va haver un temps d'odis profunds, a partir de 1932, en què aquell camí de la intolerància va ser necessari viure'l gairebé en massa. Per alguns significava l'única alternativa a la presó o a la mort. Després de l'hecatombe de la Guerra Civil, llargues processons de fugitius van travessar la frontera, entre ells Azaña, el president, Antonio Machado, Prieto, Bosch i Gimpera, Companys, el mateix Tarradellas; milers de ciutadans que van poblar camps de concentració francesos –i després, germànics–, per a la seva desgràcia. Vides trencades, famílies desintegrades tràgi-

Serem tan necis a la reconsideració dels mals passats que preferirem repetir la història?

cament, odis i desacords; per què aquesta cadència de la desventura sistemàtica o cíclica? És condició inexcusable destruir la convivència de temps en temps?

ESCRIU JOSÉ SARAMAGO a *Las Pequeñas Memorias*: «Sólo yo sabía, sin conciencia de saberlo, que en los ilegibles folios del destino y en los ciegos meandros del acaso había sido escrito que tendría que volver a Azinhaga para acabar de nacer», (pàg. 13). La nostra Azinhaga serà el retorn al nostre maleït ahir? Serem tan necis a la reconsideració dels mals passats, que preferirem repetir la història, per obstinar-nos a ignorar les seves lliçons?

HI HA DOS PECATS de l'home immunds: la supèrbia, que trastoca els herois, com deia Homer, i la corrupció, “que no puede quedar escondida... que desparrama el olor de ese encerramiento consigo mismo: huele mal. Sí, la corrupción tiene olor a podrido» (papa Francesc, a *Corrupción y Pecado*, pàg. 34). Avui, d'ambdós mals som testimonis a la nostra societat. Ceguesa i pobresa. Les conseqüències les vaig tornar a veure l'altre dia en la meua visita al cementiri de Valdurenque, poblet a l'ombra de Castres. La majoria de les tombes tenien cognoms catalans i espanyols. Eren les fites del final d'aquest drama estúpid de les Espanyes irredeemtes, dels odis i les cegueres pertinaces, de tants milers de dolorosos testimonis, alguns els vaig recollir a París, Mèxic, Castres i Albi. A l'acomiar-me de la tomba de la meua entranyable Ramona, vaig ressar a Déu perquè mai més torni a repetir-se el drama dels nens espanyols que van perdre el seu destí, com aquella nit al Conservatori de Moscou, on vaig trobar desenes d'aquells *nens de la guerra*. Reflexió, molta reflexió.

La columna

Maria Mercè Roca

No tingueu por

Dissabte es van lliurar a Palma els premis Cavall Verd, uns premis sòlids, organitzats per l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, que s'atorguen des de fa trenta-un anys (un exemple de persistència!) al millor llibre de poesia i a la millor traducció poètica editats l'any anterior. La casualitat va fer que els guanyadors d'enguany –Jordi Larios pel poemari *Rendezvous*, i Xavier Montoliu i Corina Oproae per *Per entre els dies*, una antologia poètica de l'escriptor romanès Marin Sorescu– fossin persones que conec i que admiro; va ser molt gratificant, perquè quan reconeixen el mèrit d'algú per qui sents una estima sincera te n'alegres com si t'haguessin premiat a tu.

Inevitablement, els premis et porten a reflexionar sobre quin és el paper de la poesia en temps convulsos. (A mi em

La bona poesia sempre ens ajuda i em sembla que és més necessària que mai

sembla que és més necessària que mai, perquè la bona poesia sempre ens ajuda –sense fer gaire soroll, íntimament, a casa– a pensar en la mort, en el temps que fuig, i en les veritats incòmodes). Però la resposta ens la va donar Bartomeu Fiol, el poeta que afirmava que la poesia ha de ser sempre un camí que ens porta al coneixement i a la comprensió de la vida moral. Vam fer, caminant per Palma, buscant, sentint la seva veu, una ruta literària que ens va servir per homenatjar la figura d'aquest poeta que, de molt jove, va posar una botiga de llibres, quadres i vinils en un segon pis de la plaça de Corts i on esperava llegint –sempre, sempre llegint– uns clients que mai van arribar a entrar. L'última parada de la ruta la vam fer al davant de la casa on va morir ara fa tres anys, i allà vam escoltar corpresos el poema *No tingueu por*, que va repetint com un mantra aquest vers. El poema acaba així: “Ventileu cambrons i cambres./ Obriu portes i finestres./ No tingueu por./ No tingueu por més que a la por./ No tingueu por ni a la por./ Sobretot, no tingueu por.” Jo el lleigeixo avui fluixet per a mi, i en veu alta per al meu poble.

EL
DIBUIX

Fer

